

Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos
įgyvendinimo iki 2012 metų nacionalinės strategijos
priedas ([Žin., 2008, Nr. 19-685](#))

JUNGTINIŲ TAUTŲ BENDROSIOS KLIMATO KAITOS KONVENCIJOS ĮGYVENDINIMO IKI 2012 METŲ NACIONALINĖS STRATEGIJOS PRIEMONĖS

Tikslai	Uždaviniai	Priemonės	Įvykdymo terminas	Vykdytojai
1. Užtikrinti efektyvesnę klimato kaitos stebėseną (monitoringą)	1.1. Organizuoti ir vykdyti nuolatinius ir nepertraukiamus Lietuvos klimato rodiklių stebėjimus, teikti esamos būklės įvertinimui ir prognozių sudarymui būtinius duomenis apie hidrometeorologines sąlygas ir reiškinius	1.1.1. Parengti pasiūlymus dėl meteorologinių matavimų stočių tinklo plėtros, matavimų automatizavimo, siekiant gerinti duomenų kokybę	2008–2009 metai	Aplinkos ministerija
		1.1.2. Parengti studiją dėl naujų vandens matavimo stočių steigimo ir esamų stočių tobulinimo, automatizuojant matavimus ir siekiant įgyvendinant ES Bendrosios vandens politikos direktyvą 2000/60/EB ir gerinti vandens telkinių būklę	2008–2009 metai	Aplinkos ministerija
		1.1.3. Organizuoti nuolatinę ozono sluoksnio virš Lietuvos stebėseną ir vykdyti jo kitimo analizę	2010 metai	Aplinkos ministerija
		1.1.4. Pradėti vykdyti Europos meteorologinių palydovų eksploatavimo organizacijos (EUMETSAT) teikiamos medžiagos klimatinę analizę	2010 metai	Aplinkos ministerija
		1.1.5. Įkurti 8 stebėsenos vietas Kuršių marių gėlojo ir jūros vandens susimaišymo zonoje Baltijos jūros pakrantėje	2009–2012 metai	Aplinkos ministerija
		1.1.6. Parengti priemones miško išteklių ir jų būklės stebėsenai tobulinti	2010 metai	Aplinkos ministerija
	1.2. Kaupti ir saugoti reikiamus duomenis apie	1.2.1. Aprūpinti Lietuvos hidrometeorologijos tarnybą modernia technika, skirta duomenims apie klimato būklę ir pokyčius	2009–2012 metai	Aplinkos ministerija

Tikslai	Uždaviniai	Priemonės	Įvykdymo terminas	Vykdytojai
	klimato būklę ir pokyčius	kaupiti ir analizuoti		
		1.2.2. Parengti studiją apie Lietuvos klimata, jo svyravimų diagnozę ir prognozes	2010–2011 metai	Aplinkos ministerija
		1.2.3. Jautriausių klimato pokyčiams ekosistemų dalių, gamtinių regionų išskyrimas ir aplinkos stebėsenos tinklo juose išplėtimas	2009 metai	Aplinkos ministerija
		1.2.4. Parengti Baltijos jūros krantų dinamikos vertinimo programą	2009 metai	Aplinkos ministerija
2. Užtikrinti kraštovaizdžio, ekosistemų ir biologinės įvairovės pažeidžiamumo vertinimą ir prisitaikymo galimybių planavimą	2.1. Vykdyti kraštovaizdžio, ekosistemų ir biologinės įvairovės (taip pat saugomų teritorijų) vertinimą, siekiant nustatyti kintančio klimato poveikį įvairioms ekosistemoms ir jų dalims	2.1.1. Įvertinti klimato kaitos poveikį kraštovaizdžiui, ekosistemoms, biologinei įvairovei ir parengti prisitaikymo priemonės	2009–2012 metai	Aplinkos ministerija, Valstybinis mokslo ir studijų fondas
		2.1.2. Parengti teisės aktų, numatančių įsteigti saugomas teritorijas, būtinas ekologiniam tinklui „Natura 2000“ įgyvendinti, projektus	2009–2010 metai	Aplinkos ministerija
		2.1.3. Parengti saugomų teritorijų gamtotvarkos projektus, atsižvelgiant į esamą ir prognozuojamą klimato kaitos poveikį	2009–2011 metai	Aplinkos ministerija
		2.1.4. Parengti ir patvirtinti Baltijos jūros krantų apsaugos ir tvarkymo priemonių planą, numatant tinkamiausią pajūrio žemėnaudos struktūros plėtotę	2010 metai	Aplinkos ministerija
		2.1.5. Parengti ir įgyvendinti upių renatūralizavimo projektus, siekiant užtikrinti natūralaus hidrografinio tinklo apsaugą	2008–2012 metai	Aplinkos ministerija
	2.2. Užtikrinti kraštovaizdžio, ekosistemų, saugomų teritorijų ir biologinės įvairovės	2.2.1. Parengti klimato kaitos poveikio karstiniam regionui ir kitoms jautrioms teritorijoms švelninimo priemonių planą	2011 metai	Aplinkos ministerija, Žemės ūkio ministerija
		2.2.2. Parengti ir įgyvendinti pelkių apsaugos, baigtų eksploatuoti ir nenaudojamų durpynų tvarkymo, atsižvelgiant į	2009–2012 metai	Aplinkos ministerija, Žemės ūkio ministerija

Tikslai	Uždaviniai	Priemonės	Įvykdymo terminas	Vykdytojai
	išsaugojimą parengiant klimato kaitos poveikio švelninimo planus ir numatant konkrečias prisitaikymo priemones	būsimą klimato kaitos poveikį, priemones		
		2.2.3. Parengti nenaudojamų sąvartynų ir apleistų karjerų rekultivavimo projektus	2008–2012 metai	Aplinkos ministerija
		2.2.4. Skatinti ekologinių ūkių plėtrą	2008–2012 metai	Žemės ūkio ministerija, Aplinkos ministerija
		2.2.5. Parengti teisės aktų projektus dėl aplinkai nepavojingų, ilgaamžių gaminių, daugkartinės taros ir pakuočių gamybos ir vartojimo skatinimo	2009 metai	Ūkio ministerija, Aplinkos ministerija
		2.2.6. Teikti paramą antrines žaliavas (ypač vietines) perdirbančioms įmonėms	2008–2012 metai	Ūkio ministerija, Aplinkos ministerija
		2.2.7. Parengti biologiškai skaidžių gamybos atliekų tvarkymo rekomendacijas	2010 metai	Ūkio ministerija, Aplinkos ministerija
		2.2.8. Parengti ir įgyvendinti nuotekų valymo ir saugaus dumblo tvarkymo priemones	2008–2012 metai	Aplinkos ministerija, savivaldos institucijos
		2.2.9. Parengti priemones dumblo panaudojimui tręšimui skatinti	2009 metai	Aplinkos ministerija
3. Mažinti energetikos, pramonės, transporto, žemės ir miškų ūkio sektorių poveikį klimatui	3.1. Mažinti energetikos, pramonės įmonių ir žemės ūkio išmetamą šiltnamio dujų kiekį	3.1.1. Parengti teisės aktus, skatinančius atsinaujinančių energijos išteklių, mažiau anglies junginių turinčio kuro naudojimą, kombinuotos elektros ir šilumos energijos gamybos plėtojimą	2008–2012 metai	Ūkio ministerija
		3.1.2. Parengti teisės aktus, skatinančius išmetamų į atmosferą šiltnamio dujų emisijos mažinimą energetikos įmonėse	2009 metai	Ūkio ministerija, Aplinkos ministerija
		3.1.3. Parengti pasiūlymus, kaip tobulinti mokesčių už taršą sistemą, skatinant didinti energijos gamybos efektyvumą ir	2009 metai	Aplinkos ministerija, Finansų ministerija

Tikslai	Uždaviniai	Priemonės	Įvykdymo terminas	Vykdytojai
		taršos mažinimo priemonių diegimą įmonėse		
		3.1.4. Tobulinti agrarinės aplinkosaugos programų rėmimo mechanizmus	2008–2012 metai	Žemės ūkio ministerija, Aplinkos ministerija
		3.1.5. Skatinti biodegalų gamybą ir energetinių augalų, skirtų biodegalams gaminti, auginimą	2008 metai	Žemės ūkio ministerija, Ūkio ministerija
	3.2. Didinti energijos vartojimo efektyvumą	3.2.1. Patvirtinti teisės aktus, susijusius su energijos taupymu	2008–2012 metai	Ūkio ministerija
		3.2.2. Skatinti energijos taupymo priemonių ir pažangių technologijų gamybos procesuose diegimą	2008–2009 metai	Ūkio ministerija
		3.2.3. Parengti pasiūlymus dėl centralizuoto šilumos tiekimo sistemų spartesnio modernizavimo, plėtros ir šilumos tiekimo tinklų renovacijos	2008 metai	Ūkio ministerija
	3.3. Mažinti transporto priemonių išmetamųjų dujų kiekį	3.3.1. Parengti priemones energijos efektyvumo didinimui ir išmetamųjų dujų kontrolės stiprinimui transporte	2008 metai	Susisiekimo ministerija, Aplinkos ministerija
		3.3.2. Parengti priemones, sudarančias sąlygas biodegalų naudojimo plėtrai, siekiant įgyvendinti Europos Sąjungos reikalavimus	2011–2012 metai	Ūkio ministerija, Susisiekimo ministerija, Aplinkos ministerija, Žemės ūkio ministerija
	3.4. Skatinti energetikos, pramonės, transporto, žemės ir miškų ūkio sektorių prisitaikymą prie kintančių klimato sąlygų, išsaugoti ir didinti miškų	3.4.1. Parengti pasiūlymus dėl norminių aktų, reglamentuojančių hidrotechninių statinių projektavimą ir statybą, atsižvelgiant į numatomus hidrologinio režimo pasikeitimus	2010 metai	Aplinkos ministerija, Ūkio ministerija, Susisiekimo ministerija
		3.4.2. Skatinti apsauginių juostų sodinimą žemės ūkio naudmenose, siekiant sumažinti vandens ir vėjo eroziją, išsaugoti vandens atsargas dirvoje	2008–2012 metai	Žemės ūkio ministerija, Aplinkos ministerija

Tikslai	Uždaviniai	Priemonės	Įvykdymo terminas	Vykdytojai
	plotus	3.4.3. Parengti rekomendacijas ūkininkams dėl prisitaikymo priemonių prie numatomo klimato ekstremalumo didėjimo	2011 metai	Žemės ūkio ministerija
		3.4.4. Įgyvendinti neproduktyvios žemės apželdinimo mišku priemonės, siekiant Lietuvos miškingumą padidinti 3–5 procentais	2008–2012 metai	Aplinkos ministerija, Žemės ūkio ministerija
		3.4.5. Parengti projektus miškų atkūrimui ir įveisimui ekologiniu-genetiniu pagrindu, derinti miško želdinimą su savaiminiu atžėlimu	2009–2012 metai	Aplinkos ministerija
		3.4.6. Skatinti medelynų plėtrą, siekiant užtikrinti miško sodmenų kokybę ir asortimentą	2008–2012 metai	Aplinkos ministerija
		3.4.7. Parengti rekomendacijas dėl medžių rūšių parinkimo miškų atkūrimui ir įveisimui, atsižvelgiant į įvairius aplinkos veiksnius	2010 metai	Aplinkos ministerija

Tikslai	Uždaviniai	Priemonės	Įvykdymo terminas	Vykdytojai
4. Tobulinti atliekų tvarkymo sistemą, siekiant mažinti šiltnamio dujų susidarymą ir poveikį klimatui	4.1. Mažinti šiltnamio dujų susidarymą tvarkant atliekas ir pritaikyti jų saugojimo įrenginius prie galimų klimato pokyčių	4.1.1. Parengti rekomendacijas dėl projektuojamų atliekų saugojimo vietų poveikio aplinkai vertinimo tobulinimo, atsižvelgiant į galimas aplinkybes, susijusias su klimato kaita	2009 metai	Aplinkos ministerija
		4.1.2. Parengti pramonės įmonėms atliekų tvarkymo techninių reglamentų rengimo metodinius nurodymus, numatant reikalavimus saugiam pavojingų atliekų tvarkymui dėl didėjančių klimato ekstremalumą (dažnesnių potvynių, audros, liūčių ir kt.)	2008 metai	Aplinkos ministerijai
5. Mažinti klimato kaitos poveikį žmonių sveikatai, vystyti mokslinius tyrimus ir ugdyti visuomenės sąmoningumą kovoje su klimato kaita	5.1. Gerinti visuomenės sveikatos būklę, ypač daug dėmesio skiriant klimato kaitos poveikį švelninančių priemonių įgyvendinimui	5.1.1. Parengti pasiūlymus dėl ligų, susijusių su klimato kaitos poveikiu, profilaktikos sistemos tobulinimo	2009–2010 metai	Sveikatos apsaugos ministerija, Aplinkos ministerija
		5.1.2. Parengti ir įgyvendinti priemones dėl sveikatos priežiūros specialistų žinių apie naujas dėl klimato kaitos iškilusias grėsmes gilinimo	2009 metai	Sveikatos apsaugos ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija
		5.1.3. Parengti ir įgyvendinti užkrečiamųjų ligų prevencijos priemones dėl galimų grėsmių, susijusių su erkių ir kraujasiurblių vabzdžių plitimu	2009–2012 metai	Sveikatos apsaugos ministerija, Aplinkos ministerija
		5.1.4. Vykdyti mokslinius tyrimus siekiant įvertinti alerginių susirgimų dėl žiedadulkių poveikio sąsajas su klimato kaita ir numatyti prevencijos priemones	2008–2010 metai	Sveikatos apsaugos ministerija, Aplinkos ministerija
	5.2. Plėtoti mokslinius tyrimus, vystyti technologijas, skirtas klimato kaitos pasekmių įvertinimui ir švelninimui	5.2.1. Parengti tyrimų programą, skirtą klimato kaitos poveikio biologinei įvairovei įvertinti	2010–2011 metai	Aplinkos ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija, Valstybinis mokslo ir studijų fondas

Tikslai	Uždaviniai	Priemonės	Įvykdymo terminas	Vykdytojai
		5.2.2. Parengti mokslinę studiją, skirtą galimų upių nuotėkio režimo pokyčių įvertinimui	2011–2012 metai	Aplinkos ministerija
		5.2.3. Vykdyti mokslinius tyrimus klimato kaitos srityje ir jų rezultatus panaudoti tobulinant ir papildant jau patvirtintas šakines ūkio ir aplinkosaugines strategijas	2008–2012 metai	Aplinkos ministerija, Ūkio ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Susisiekimo ministerija
		5.2.4. Parengti mokslinę studiją, skirtą žemės ūkio pritaikymui prie kintančio klimato sąlygų	2009–2010 metai	Žemės ūkio ministerija, Aplinkos ministerija
		5.2.5. Parengti mokslinę studiją, skirtą miškų ūkio prisitaikymui prie kintančio klimato sąlygų	2010 metai	Aplinkos ministerija
	5.3. Ugdyti išsilavinusius, aktyvius ir atsakingus visuomenės narius, gebančius spręsti klimato kaitos ir klimato kaitos poveikio švelninimo problemas	5.3.1. Parengti ir išleisti lankstinukus, bukletus, skirtus supažindinti visuomenei su klimato kaitos keliamais pavojais ir galimomis švelninimo priemonėmis	2008–2012 metai	Aplinkos ministerija
		5.3.2. Organizuoti paskaitų, seminarų, diskusijų ciklus specialistams ir visuomenei, skirtus klimato kaitai ir jos keliamiems pavojams	2008–2012 metai	Aplinkos ministerija
		5.3.3. Integruoti klimato kaitos klausimus į formaliojo ir neformaliojo švietimo procesą	2008–2012 metai	Švietimo ir mokslo ministerija
		5.3.4. Įtraukti į aukštųjų mokyklų studijų programas mokymo kursus, skirtus klimato kaitos problemoms	2009–2012 metai	Švietimo ir mokslo ministerija
		5.3.5. Kelti pedagogų kvalifikaciją klimato kaitos srityje	2008–2012 metai	Švietimo ir mokslo ministerija
		5.3.6. Reguliariai teikti žiniasklaidai informaciją apie klimato	2008–2012	Aplinkos ministerija

Tikslai	Uždaviniai	Priemonės	Įvykdymo terminas	Vykdytojai
		kaitos problematiką, siekiant objektyviai informuoti visuomenę apie klimato kaitos problemas ir jų sprendimo būdus	metai	
		5.3.7. Parengti ir įgyvendinti priemonės, susijusias su privačių miškų savininkų mokymu, konsultavimu ir švietimu	2008–2012 metai	Aplinkos ministerija
		5.3.8. Vykdyti visuomenės informavimo akcijas propaguojant atliekų rūšiavimo ir tvarkymo svarbą, visuomenės, savivaldybių, regionų institucijų ir privataus kapitalo bendradarbiavimo tvarkant atliekas galimybes	2008–2012 metai	Aplinkos ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija, Ūkio ministerija, savivaldos institucijos
		5.3.9. Sukurti visuomenės informavimo apie klimato pokyčius, jų keliamas grėsmes žmonių sveikatai sistemą	2009–2011 metai	Sveikatos apsaugos ministerija, Aplinkos ministerija
